

2551

1/

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

På ett ställe kunde de
inte få något smör. De antog
då en klack gubbe, som
skulle hjälpa dem. Då han
kom till stället stängde han
portarna och satte kärran
över brunnens och bärgade
kärran. Den käring som hade
färgjart smör kom då till
porten, så att de kunde se,
vem det var.

FärgjaringKlacken

2551

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

22.

En gång häll en skogeld
på att ta vild. De hänta-
te då varme man och
han gick bara rind elden.
Där han gick skannade
elden.

Sagomannen kunde en
smälning, som hette Anders
Kaukon. Han hade föresten
en gång bokat hans egen pojke.
Sades något om honom, kunde
han tala om det, då han
träffade personen. En
man kom en gång till honom

i en angelögenhet. Anders
Hansson gick utanför hus
och spekulerade. Den be-
säkrade frågan, varför han
gick där. Jo, svarade han, han
ska komma en annan gång.
Mycket riktigt kom en man
känd efter en stund, men
då han kom mittför Anders
Hanssons stuga, ville inte
husten gå längre. Han bad
då Anders snälla om att få
komma vidare. Anders gick då
över vägen framför stugan

och sen kunde man
 kära vidare. Då den besö-
 kunde sen skulle gå hem, ville
 han låna en lykta, men Anders
 sade: "Jock du bara, du hittar
 rock hem!" Uela vägen hem
 gick där en eldslåga fräufis
 honom.

— En annan
 gång hade inte ^{Anders Hanson} ~~sayman~~
 fått betalt för röj, som han
 sålt till en lantbrukare i byn.

Han anmälde saken för
 länsmanen och länsmannen,
 som stod på guldmanens

vida, kom i deras sällskap
dit för att ordna upp saken.
De blev inte överens och
då de skulle göra därifrån
ville inte hästarna gå ur
gården. Anders Hansson små-
mygde barn — men innan
de bägge husarna åkte där-
ifrån, hade han fått betalt
för rågen. Då Anders Hansson
nu talade om hästarna,
förklarade han: "De vånde
inte där." (de kunde inte komma
därifrån).

En häst hade en gång
kommit bort för en bonde
och han gick slaktligen till
Anders Ekman och bad
dessa hjälpa sig. Han fick
mycket riktigt reda på var
han skulle söka hästen
och han fann honom också
på uppgivet ställe.

En skogsnackare där i
skogen hade blivit ihjäl-
slagen. Folk sökte honom
länge utan att finna honom

men till sist jingo de till
Anders Hansson. Han sade,
att han då blivit flyttad
två gånger men att han
skulle bli flyttad en en
gång till en plats, som
Anders uppsåg. De jingo till
i mörkarna och dessa
erkände, att de flyttat
den där tre gånger.

Thlaund kunde en harparsfordbruk.
och hans husbonde slå sig
sällsamm an i och för röd-
jantet av en smedjelaund.
De kallade samm an brens
mytom och så högg de
en skogen, farkade den
under sammaren och brände
den. Sen röjdes marken

2551

92

och första året sades råg,
andra potatis. Bonden
bekostade utsädet och så
delade de skörden lika.
Efter rödjaudet bjöds mat
och fylle på de som hjälpt
till.

Skane
Frorta

Löbe, Gammelsby
sept. 1929

synd. as Bondhille

2551

per. av Anders Branson

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

10.

Annandag jul på morgonen jul.
tidigt - Skaffandagsmorgon -
samlades byns unga män
för att rida Skaffan. Var
de kamma fingo de snaps,
ihland så rikligt att de
skallade av hästarna på
hemvägen.

Annandagsmorgon

brukade de också "måga"
(gödsla) i fähusen. Vanligtvis
gick "magedärren" inåt och
ibland kastade de gödseln
upp urat därren utifrån,
så att hela lasset ramlade
in i fähuset, när därren
öppnades. Även andra sprad
sluktade man på. Man bar
vanhoarna ut i pisskålen.
(vattenhoarna ut i urinålen)
Tyckte man bra om husbunden,
så pratsades och skadades rikligt

Int i stallet islallet.

Under julhelgen ställs till
julagille på varje gård.

Käron Järning hade man
inte med sig.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Altermansvärdsboken Alterman
räknte endast en är i rogel.

Den denna hårde byghuset
en kalla samman falket
med samt en skrin en
färnare handlagarna.

Så ny Alterman valdes,
stämde de för med

en rikligt gilla med
mat och dryck.

En gång i månaden
skulle lysas skaretman
synas. Den som inte satat
ordentligt fisk båta.
De inflyttade båtarna an-
märkas till att bekosta
gillet med.

82
Första ind.
Him on
1929

De de skulle bygga ny kyrkbygge.
byrka i Glimakra, miste
te inte, var de skulle
lägga dan. de fingo rådet
av Anders Hansson och
spänna ett par tvilling-
slutar för några brästockar
och så låta dem gå med
dessa vart de ville.

Stubarna stannade då uppe
på en backe. Därut hade
de redan på ett ställe på-
börjat byggnadet av kyrkan,
men vad som byggdes upp
under lozan, som var en
rakten. På den nya platsen
kunde de emellertid bygga
kyrkan färdig.

Vid midsommar som Midsummer
lades byns eller flera byars
myddor för att dansa och
roa sig. En vanlig majstäng
med tvärtrå restes. Den
pyntades med grönt och blommor.
Dessutom hängdes kransar i
tappan och på tvärträt.

2551

Upt. 1929 Bonde. Nilsson 18
ber. And. Svensson.

Lk.
Hörs, Gunnarby

Frosta hd
sept 1929

Valborgsmässafton sam- Majfirandet
lades mytomman och stände
stora risbål på någon höjd.
Ibland satte man eld
på en hjärtarna.

Sagesmannen minnes linodling.
bäst brytningen. De hade
så en gammal kärning
sin ad elda i brydestuan.
Sesentom en Karl och en
fruntimmer från varje
gård. Vid mältiderna
skars en kaka siktbröd
i fyra lika delar och så
ast därtill. Flera veckor utgingo
ihland till brytningen.

Glenn
Horn

Glenn Horn
1929

20

2551

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Känga s. k. löskrarar brukade den tiden intet annat arbete och arbete.
stod ut på att lägga
stengården. De hade i dag-
don högst 50 öre.

På vintern, då de brukade
ut säden med plöjl, började
de redan kl. 4 på morgonen.

Under vintern, då jag var Stadparti.
ibland med mig brukade
man ofta ställa till stad-
parti. Då var man pennig
hem efter Järden, skulle
fruntimmerna ha kaffe,
karrerna skulle ha varm
punsch.

I Västaby mellan Spåkeri.
Bratz och Hjärsås spåkade hit
och väsnades alltid, så att ingen
ville bo där. Bengt Mattson
där hade snurit bort sig, så
att hans namn inte gällde
på präpparet. Folk såg ofta
en hustrus gubbe på stället.
Någon hade en gång sett en hel
skvadron där. Man sade då

2551

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

23.

Sin sids välskydd: "Säg du inte,
att en kar skulle hugga hu-
udet av en annan. Det
var därför jag skannade
för jag ville inte komma
inogen." Särarna i huset
ville aldrig bli skugga

LÖNNSTÄMME
FÖRSTÄMMAN

○ Lärre fanns det hell.
Arkan brukade slå efter Irak.
sant. (sändat).

Man skulle aldrig släppa
in jären, då det åskade. För
då kunde liksom något "korteri"
komma med in.

En gång släppte en pojke
in jären, medan det åskade.

Han fuknade dem, då de
sprungo in och då upptäckte
han, att där kommit in en
får mycket. Det slog också
ner i gården och den brände
ner. Där var nåt ottyg, som
kommit med in.

En annan gång kom
en nyssan efter en fårflock
och åken slog efter det.

Han "önde" kan "mate-
rialisera" sig i många skeps-
nader.

2551

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sagnummen är snårigt för Klaka.
 En mycket bekant Ola Wess
 Ström, som bod i Järashög
 by. Sensus son Falke Wessström
 har numera praktiskt i Malen.

Jonke Ola Wessström
 kunde bota nästan allting.
 En gång, då han var instämt
 inför rätta, beskyld för

Kuschealveri, sade ed villas
sine domaren: "Han kan bota
alla sjukdomar utom en.
och denna enda är —
svundsjukan."

Ala Herrström botade en
gång en gästgivaresdotter från
Karna, som hade haft värk
en lång tid och som väkt
låtare flera gånger. Efter
6 min. kunde hon gå upp
och efter 25 år kunde hon
själv resa till Herrström

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESMUSEUM

för att visa sig.

En man vid namn Sone
Svensson boade i Winkö
"föddes sten med vinen."
Han hade gräsliga smärter
men så reste han till
alla Herrström och han
blev alldeles bra sen.

Herrström var mycket
duktig till att bota skabb
och "uddas" (utslag). Han
sade, att läkarna i allmän-

det svarde in det
onda istället för att
försöka för det ut ur
krappen. Då Herrström
började behandla en
sådan sjukdom blev
den värre än en början,
men han begynte sina
patienter med, att det
berodde just på att sjuk-
domen häll på att gå ut
ur krappen. Det blev

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

i varje fall fort bättre
och otaliga är de, som
kunna vittna om den
Herrens färdiga och
hjälsamlhet.

Han kunde se i
ögonen alla de sjukdom-
ar en människa haft.

Genom att endast se en
människa i ögonen kunde
han fin och med utprä-

ad ställe på hemmet, där
hon för många år sedan
stagit sig.

En kvinna i Winslow
var alldeles "spetsstekt"
och kunde inte få hjälp
av någon läkare eller
på något läroverk. Hon
kom då till Ala Huseström
och han botade henne.
Av fattiga människor för
han aldrig något betalt.

Skåne
M. Frick
Sv. Lön
Sept år 1789

Gust. Carlström

Barn. Folk. Lön

Oaktat, som man tvället
en död i hade många märke- Folkmetier
liga egenskaper. Man skulle
vara mycket försiktig med,
var man slog ut dramma,
det kunde lätt ställa till
skada. Barn, som hade
skaver, brukade man tvätta
i liknaktat. Det hade även.

UNIVERSITETS
BOKFÖRHANDLING

Fåra människor kunde förstå
se likadant. Det betydde till
småt. Så utgick man från nära
en gård och skrek blavitt,
så varslade det också om
att det snart skulle bli till
i den gården. Men hade
inte alltså samma lät.
Man kunde höra på lätet hur
hans säkert var.

På ett ställe i Hjälmstad Spåkeri,
spåkade det i en rum. En
par prigor beslutar de att
färdiga tova där några
nätter. De fingo ingen ro
och lämnade då prösten och
kamreraren i boken om hjälp.
De hade en bibel på dynan
men "de där" vätte bibeln
av och eldbränderna från

spiselar ryste sig på anda,
sprakade och furo efter dem
ut genom Järren, dock utan
att skada någon.

En man vid namn Men
Andersson, kallad kusssemen,
hade svarit bort sig afta.
En gång kom en skar vort hund
in till honom, tog honom ut
på trappan men släppte honom
där. Hans hus brukade vissa
nätter stå i frysans lagn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINDIGARNE

Maran gick ofta Maran
på hästar d. v. s. val-
acker sin skillnad från
varulven, som gick på
marrer d. v. s. store. De
brukade flata samman
djurens manar så konstigt
och wegen människas kunde

lösa upp det igen. Det
fick så upp av sig själv.
Samma förhållande med
människor. Karan gick
på karar och varulven
på kunnor. De kunde
så genom så små
hål &c. så lyckligt.

Ena karar bara i samma
rum och den andra red

av maran. En gång fun-
derade den andre på att
hålla sig naken en natt.
Han stängde till alla
fönster och dörrar och
släppte till alla hål
så när som på myckel-
hållet i dörren. Strax
efter kl. 12 slog han så
en knäplugg i myckelhålet
och lade sig sedan att

Sova. Da' marjousii, da'
de vaknate, la'z dan en
kunnna malla den i
sängen. Det var maran,
som inte kunnat slippa
ut, utan som mest bli
sin sin fruktiga gestalt, da'
det började ljusna. De
miste, har det var, sa de
släppte henne fri igen.

Da' en marra hade

råköt föla ute på marken,
passade ofta en havande
kvinnas på en sjöala lön
sig den s. k. fölahannen.

Senare spände hon sig
i en ~~st.~~ trästämning och
gjorde en hål i mitten.

Sedan kräps hon genom
detta alldeles naken.

Detta gjorde, att hon skulle
läsa på vid barn.

Om barnet nu blev en
gasse, kom det att koka
i sin liv ju som var
om natten, om det var
en flicka, blev det en
mara. Det vilade lång
färdsmålar över en
kvinnas, som gjort så.

LUNDS UNIVERSITET
BOK- OCH
BIBLIOTHEK